

Domoljubni radio

Portal domoljubnog radija

UBIJENA DJECA U DOMOVINSKOM RATU: PAKRAČKI VINOGRADI Susjedi egzekutori ubili i dvoje djece

Mario Strinavić · Monday, February 24th, 2020

Prije poznate bitke za Pakrac 1. ožujka 1991., kojom je otvorenim oružanim sukobom hrvatskih regularnih snaga sa srpskim pobunjenicima započeo hrvatski Domovinski rat, događale su se okupacije toga područja i teror nad stanovnicima. Tako je bilo i u Pakračkim vinogradima, predgrađu Pakraca koje je bilo jedno od stratišta nesrpskih civila. U Pakračkim vinogradima do početka Domovinskoga rata živjelo je 90 posto srpskoga stanovništva, a to je selo postalo baza srpskih pobunjenika koji su započeli teror nad svojim mještanima i prije otvorenih oružanih sukoba. Naime, susjedi srpske nacionalnosti ograničili su kretanje svojim susjedima nesrbima i postavili oružane straže. U kasnijoj eskalaciji sukoba u Pakračkim je vinogradima ubijeno 17 civila, a tri su nestala. Među ubijenim civilima bilo je i dvoje djece: desetogodišnji Zoran Šmit i šesnaestogodišnji Ivo Puhmajer.

Brat ubijenoga Ive Puhmajera Ilija Puhmajer bio je tada desetogodišnji dječak koji je svjedočio brojnim pokoljima u njegovu selu. Prisjećajući se toga vremena, govori: »Prije početka rata naša mnogobrojna obitelj živjela je skladno i bezbrižno. Otac Jozo radio je na željeznici, a majka Stana brinula se o domaćinstvu. Nas je bilo petero braće i jedna sestra. Ja sam 1979. godište, a najstariji je bio pokojni brat Ivo (1975. godište), zatim brat Đuro (1977.), brat Vlado (1980.), brat Tomislav (1982.) te najmlađa sestra Kristina (1985.). Svi smo osim sestre išli u školu. U selu smo si svi međusobno pomagali, kako to već treba biti, a onda je jednoga dana pred kraj ljeta 1990. moga oca, kada je pošao na posao, zaustavio s puškom njegov susjed Miodrag Skorupan. Uperio je u njega pušku i rekao: 'Nikuda ti ne ideš, Jozo, rat je! Nitko od nesrpskoga stanovništva nije smio odlaziti u grad. Vjerovali smo da će se to smiriti. Nismo mogli vjerovati da je to ozbiljno i da smo zapravo zarobljeni iako smo normalno radili svoje svakodnevne poslove u svojim domaćinstvima. Mi djeca nismo bili svjesni da se nešto događa, a u prvo vrijeme ni naši roditelji. Istodobno, mojega su brata Ivu susjedi uzeli kao 'taoca'. Naime, on je preko noći morao spavati sa susjedima Srbima u njihovoj kući, a danju je smio doći doma. Brat je spavao u kući školskoga kolege Srbina. Njegov je tata imao pušku i stražario je u selu. To su činili kako mi ne bismo pobjegli jer su znali da Ivu ne ćemo ostaviti. Počela je i školska godina i mi djeca išli smo u osnovnu školu u Pakrac. Još nije bilo otvorenih oružanih sukoba. No sjećam se da je moj nastavnik iz matematike Jovo Žigić na nastavu dolazio s pištoljem oko pojasa«, prisjeća se Ilija Puhmajer prvih dana zarobljeničtva u vlastitoj kući. **Ubili susjede i zaklali**

dječaka

S početkom oružanih sukoba i početkom Domovinskoga rata počelo se okupljati sve više nepoznatih ljudi u Pakračkim vinogradima. No počela su i sustavna maltretiranja nesrpskoga stanovništva. Odvodili su i ispitivali susjede te ih zastrašivali. »Prvi sam put vidio i pravoga četnika s bradom, zapuštene kose, naoružana do zuba. Jedan dan dogodio se incident u selu jer je jednom susjedu Srbinu Stevi Zecu netko ukrao rakiju i meso. Moga tatu i još dvoje ljudi stavio je pred zid i htio ih ubiti. Repetirao je pušku i naciljao u njih. Svi smo izišli van. Moram reći da je jedan od Srba naredio susjedu da ih pusti. Uglavnom, živjeli smo u strahu.«

Osvrćući se na ta događanja, navodi: »U selu ne samo da smo bili zarobljeni, nego smo morali zakapati i uginule životinje dok su susjedi u nas držali uperene puške. Osim toga morali smo cijelo vrijeme, pa i mi djeca, svi osim petogodišnje Kristine, pomagati susjedima Srbima u poljoprivrednim radovima, za njih raditi svakojake poslove, cijepati drva i sve što je trebalo. Bili smo njihova radna snaga.«»Baka je ležala ubijena na kauču, djed kraj kauča na podu u lokvi krvi, a dječak Zoran, koji je tada imao 10 godina, bio je zaklan i ležao je ispod stola. U ruku su mu stavili zapaljenu svijeću vjerojatno da izgori kuća i da se izruguju. Sve smo ih pokopali u dvorištu kraj nekoga drveća tako da ih se kasnije može pronaći.« Pročitajte te više na: [glas-koncila](#)

Foto: V.Čutura

Mario Strinavić

This entry was posted on Monday, February 24th, 2020 at 6:11 pm and is filed under [Aktualno](#), [Branitelji](#) You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Responses are currently closed, but you can [trackback](#) from your own site.